

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

13.1 งบแสดงฐานะการเงินสำหรับงวดปีบัญชีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 ถึง 2557

(หน่วย: ล้านบาท)

	31 ธันวาคม 2557		31 ธันวาคม 2556		31 ธันวาคม 2555	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
สินทรัพย์						
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	313	4.7	516	8.7	399	10.3
เงินลงทุนระยะสั้น	163	2.5	83	1.4	2	0.0
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น สุทธิ	506	7.7	388	6.5	277	7.1
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการอื่นที่ถึงกำหนดรับชำระภายในหนึ่งปี	1	0.0	0	0.0	0	0.0
สินค้าคงเหลือ สุทธิ	1,248	18.9	1,299	21.9	862	22.2
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	2,231	33.8	2,286	38.5	1,540	39.6
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินฝากประจำที่ติดภาระค้ำประกัน	-	0.0	31	0.5	32	0.8
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บริษัทอื่น สุทธิ	4	0.1	3	0.1	3	0.1
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน สุทธิ	92	1.4	93	1.6	90	2.3
ที่ดินอาคารและอุปกรณ์ สุทธิ	3,809	57.7	3,271	55.1	2,089	53.7
สิทธิการเช่าและค่าเช่าที่ดินจ่ายล่วงหน้า สุทธิ	391	5.9	203	3.4	111	2.9
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน สุทธิ	32	0.5	20	0.3	12	0.3
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	37	0.6	28	0.5	13	0.3
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	4,365	66.2	3,649	61.5	2,350	60.4
รวมสินทรัพย์	6,596	100.0	5,935	100.0	3,890	100.0
หนี้สิน						
หนี้สินหมุนเวียน						
เงินเบิกเกินบัญชีจากสถาบันการเงิน	-	0.0	120	2.0	159	4.1
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	300	4.5	-	0.0	250	6.4
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	1,787	27.1	1,524	25.8	1,087	27.9
ส่วนของหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	252	3.8	258	4.3	131	3.4
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	-	0.0	-	0.0	60	1.6
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	63	1.0	7	0.1	39	1.0
รวมหนี้สินหมุนเวียน	2,402	36.4	1,909	32.2	1,726	44.4
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน สุทธิ	488	7.4	744	12.5	452	11.6
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน สุทธิ	-	0.0	-	0.0	274	7.0
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานหลังเกษียณอายุ สุทธิ	36	0.5	38	0.6	33	0.9
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี สุทธิ	41	0.6	34	0.6	14	0.4
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	30	0.5	22	0.4	20	0.5
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	595	9.0	838	14.1	793	20.4
รวมหนี้สิน	2,997	45.4	2,747	46.3	2,519	64.8
ส่วนของผู้ถือหุ้น						
ทุนที่ออกและเรียกชำระแล้ว	1,670	25.3	1,670	28.1	1,250	32.1
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	1,185	18.0	1,185	20.0	-	0.0
กำไรสะสม	744	11.3	333	5.6	121	3.1
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	0	0.0	0	0.0	0	0.0
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	3,599	54.6	3,188	53.7	1,371	35.2
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	6,596	100.0	5,935	100.0	3,890	100.0

13.2 งบกำไรขาดทุนสำหรับงวดปีบัญชีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 ถึง 2557

(หน่วย: ล้านบาท)

	31 ธันวาคม 2557		31 ธันวาคม 2556		31 ธันวาคม 2555	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	55,101	100.0	47,716	100.0	41,724	100.0
เงินอุดหนุนผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม	23	0.0	-	0.0	-	0.0
ต้นทุนจากการขายสินค้าและบริการ	(52,037)	(94.4)	(45,435)	(95.2)	(39,991)	(95.8)
กำไรขั้นต้น	3,087	5.6	2,281	4.8	1,733	4.2
รายได้จากการให้เช่าทรัพย์สินและบริการอื่น	50	0.1	39	0.1	45	0.1
เงินปันผลรับ	-	0.0	-	0.0	-	-
รายได้อื่น	101	0.2	98	0.2	50	0.1
ค่าใช้จ่ายในการขาย	(2,056)	(3.7)	(1,700)	(3.6)	(1,096)	(2.6)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(509)	(0.9)	(272)	(0.6)	(230)	(0.6)
กำไรก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้	673	1.2	446	0.9	502	1.2
ต้นทุนทางการเงิน	(46)	(0.1)	(54)	(0.1)	(56)	(0.1)
กำไรก่อนภาษีเงินได้	627	1.1	392	0.8	446	1.1
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(133)	(0.2)	(80)	(0.2)	(106)	(0.3)
กำไรสำหรับปี	494	0.9	312	0.7	340	0.8
ส่วนกำไรที่เป็นของ						
บริษัทใหญ่	494	0.9	312	0.7	340	0.8
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	0	0	0	0.0	0	0.0
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	494	0.9	312	0.7	340	0.8
กำไรต่อหุ้น (บาท)						
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	0.30		0.21		0.27	

13.3 งบกระแสเงินสดสำหรับงวดบัญชีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 ถึง 2557

(หน่วย: ล้านบาท)

	31 ธันวาคม 2557	31 ธันวาคม 2556	31 ธันวาคม 2555
กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน			
กำไรก่อนภาษีเงินได้สำหรับปี	627	393	446
รายการปรับปรุง			
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	627	410	241
ประมาณการหนี้สินค้างรอถอน	0	-	-
การกลับรายการและค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	3	(1)	11
เงินปันผลรับ	0	-	-
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน	8	7	6
กำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	(9)	-	-
กำไรจากการจำหน่ายและตัดจำหน่ายสินทรัพย์	(1)	(11)	(3)
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนระยะสั้น	(3)	(10)	(0)
การด้อยค่าของสินทรัพย์	2	1	-
การลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือและค่าเผื่อสินค้าล้าสมัย	8	0	-
ดอกเบี้ยรับ	(2)	(2)	(1)
ดอกเบี้ยจ่าย	46	54	44
กำไรจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์เพื่อค้า	(0)	(2)	-
	1,306	839	744
การเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน			
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	(50)	(72)	140
สินค้าคงเหลือ	42	(437)	(202)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	(10)	(6)	(3)
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	256	437	174
จ่ายชำระภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	(1)	(2)	-
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	6	2	3
เงินสดรับจากการดำเนินงาน	1,549	761	856
รับจากดอกเบี้ย	2	2	1
จ่ายค่าดอกเบี้ย	(46)	(55)	(43)
จ่ายภาษีเงินได้	(67)	(103)	(125)
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	1,438	605	689
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน			
เงินสดรับจากเงินฝากประจำที่ติดภาระค่าประกัน	31	0	(0)
เงินสดจ่ายสิทธิการเช่าและค่าเช่าที่ดิน	(538)	(307)	(170)
เงินสดจ่ายสุทธิจากเงินลงทุนระยะสั้น	(77)	(69)	(1)
เงินสดจ่ายซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(886)	(816)	(423)
เงินสดรับจากการจำหน่ายสินทรัพย์	14	16	7
เงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(15)	(11)	(5)
เงินสดจ่ายจากเงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการอื่น	(2)	0	0
เงินสดรับจากเงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการอื่น	0	0	-
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(1,473)	(1,187)	(592)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน			
เงินสดจ่ายเจ้าหนี้สัญญาเช่าการเงิน	(264)	(183)	(98)
เงินสดจ่ายคืนสุทธิเงินเบิกเกินบัญชีจากสถาบันการเงิน	(120)	(39)	156
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบัน	1,595	1,530	3,290
เงินสดจ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	(1,295)	(1,780)	(3,240)

	31 ธันวาคม 2557	31 ธันวาคม 2556	31 ธันวาคม 2555
เงินสดจ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	-	(334)	(67)
เงินสดรับจากการเรียกชำระค่าหุ้น	-	1,605	-
เงินปันผลจ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นของกลุ่มบริษัท	(84)	(100)	-
เงินสดจ่ายจากส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	-	-	(2)
เงินปันผลจ่ายให้แก่ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม ของบริษัทย่อย	(0)	(0)	(0)
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน	(168)	699	39
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	(203)	117	136
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดคงเหลือ - ต้นงวด	516	399	263
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดคงเหลือ - ปลายงวด	313	516	399

13.4 ตารางแสดงอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

	31 ธันวาคม 2557	31 ธันวาคม 2556	31 ธันวาคม 2555
อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)			
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	0.93	1.20	0.89
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (เท่า)	0.41	0.52	0.39
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด (เท่า)	0.67	0.33	0.46
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (เท่า)	480.53	364.29	300.84
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (วัน)	0.75	0.99	1.20
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (เท่า)	41.22	42.30	52.93
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย (วัน)	8.73	8.51	6.80
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ (เท่า)	34.98	38.20	45.11
ระยะเวลาชำระหนี้ (วัน)	10.29	9.42	7.98
Cash Cycle (วัน)	-0.81	0.08	0.02
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio)			
อัตรากำไรขั้นต้น (ร้อยละ)	5.60	4.74	4.15
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (ร้อยละ)	1.22	0.94	1.20
อัตรากำไรอื่น (ร้อยละ)	0.31	0.29	0.23
อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร (ร้อยละ)	213.69	135.44	136.96
อัตรากำไรสุทธิ (ร้อยละ)	0.89	0.65	0.81
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (ร้อยละ)	14.56	13.70	28.33
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio)			
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ร้อยละ)	7.88	6.36	9.93
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร (ร้อยละ)	23.58	20.17	27.95
อัตราหมุนของสินทรัพย์ (เท่า)	8.82	9.74	12.20
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy Ratio)			
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	0.83	0.86	1.86
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	33.64	14.12	15.32
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (เท่า)	0.84	0.37	0.90
อัตราการจ่ายเงินปันผล (ร้อยละ)	n.a.	58.80*	n.a.

หมายเหตุ : * คำนวณจากเงินปันผลระหว่างกาลที่จ่ายในปี 2556 และเงินปันผลสำหรับปี ที่จ่ายในปี 2557 ทหารด้วยกำไรสุทธิของงบการเงินรวมของปี 2556

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

14.1 คำอธิบายและบทวิเคราะห์ของฝ่ายบริหารประจำปี 2557

ในปี 2557 นี้ บริษัทยังคงมุ่งเน้นการขยายเครือข่ายสถานีบริการน้ำมันที่ได้มาตรฐานให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้ใช้น้ำมันที่มีคุณภาพ และได้รับบริการที่ดี และเพื่อตอบสนองความต้องการของการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง ถึงแม้ว่าเศรษฐกิจในปี 2557 จะขยายตัวได้อย่างช้า สืบเนื่องจากสถานการณ์ทางการเมืองที่ไม่แน่นอนในครึ่งปีแรก ประกอบกับราคาน้ำมันในตลาดโลกที่อยู่ในระดับค่อนข้างสูง มากกว่า 100 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล บริษัทยังคงเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องจากการลงทุนเพิ่มจำนวนสถานีบริการในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ณ สิ้นปี 2557 บริษัทมีจำนวนสถานีบริการน้ำมันทั้งหมด 951 สถานี ครอบคลุมอัตราส่วนร้อยละ 53.00 ของอำเภอทั้งหมดในประเทศไทย ทั้งนี้ในปี 2557 บริษัทมีปริมาณการจำหน่ายน้ำมันเท่ากับ 1,850.95 ล้านลิตร เพิ่มขึ้นจากปีก่อนเป็นจำนวน 273.44 ล้านลิตร คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.33 นอกจากนี้ บริษัทยังเพิ่มช่องทางการให้บริการและเข้าถึงกลุ่มผู้ใช้บริการมากขึ้น โดยเข้าปรับปรุงจุดพักรถ (Rest Area) ทั้ง 2 แห่ง ที่เขาโพธิ์จ.ประจวบคีรีขันธ์ และที่มโนรมย์ จ.ชัยนาท ให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน โดยคาดว่าจุดพักรถจะสามารถเปิดให้บริการในส่วนของ Community Mall ภายในกลางปี 2558

บริษัทมีรายได้จากการขายและการให้บริการเท่ากับ 55,100.76 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนเป็นจำนวน 7,384.50 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.48 ซึ่งเป็นผลมาจากการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงผ่านช่องทางสถานีบริการน้ำมัน PT ที่เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้กลุ่มบริษัท พีทีจี เอ็นเนอยี มีกำไรสุทธิในปี 2557 เท่ากับ 494.05 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนเป็นจำนวน 181.72 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 58.18 และคิดเป็นกำไรสุทธิต่อหุ้นในปี 2557 เท่ากับ 0.30 บาท เพิ่มขึ้นปีก่อนที่เท่ากับ 0.21 บาท

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

รายได้จากการขายและการให้บริการ

ในปี 2557 บริษัทมีรายได้จากการขายและการให้บริการเท่ากับ 55,100.76 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนเป็นจำนวน 7,384.50 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.48 ปัจจัยหลักที่ส่งผลให้รายได้จากการขายและการให้บริการเพิ่มขึ้นมาจากการเติบโตของธุรกิจจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งถือเป็นธุรกิจหลักของบริษัท โดยรายได้จากการขายและการให้บริการสามารถแบ่งได้ดังต่อไปนี้

รายได้จากการขาย เท่ากับ 55,064.89 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนเป็นจำนวน 7,359.88 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.43 รายได้จากการขายคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 99.93 ของรายได้จากการขายและการให้บริการ ทั้งนี้รายได้จากการขายสามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มหลัก คือ รายได้จากการขายน้ำมันเชื้อเพลิง และรายได้จากการขายสินค้าอื่น

- รายได้จากการขายน้ำมันเชื้อเพลิง เท่ากับ 54,714.63 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนเป็นจำนวน 7,270.15 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.32 โดยมีปริมาณน้ำมันที่จำหน่ายเท่ากับ 1,850.95 ล้านลิตร เพิ่มขึ้นจากปีก่อนเป็นจำนวน 273.44 ล้านลิตร คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.33 รายได้จากการขายน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นรายได้หลัก คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 99.36 ของรายได้จากการขาย ทั้งนี้สามารถแบ่งรายได้ตามช่องทางการขายน้ำมันเชื้อเพลิงตามตารางข้างล่างนี้

รายได้แบ่งตามช่องทางการขายน้ำมันเชื้อเพลิง	2557		2556		2555	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
1. รายได้จากการค้าปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงผ่านสถานีบริการน้ำมันของบริษัท (สถานีบริการน้ำมันประเภท COCO)	38,506.66	70.38	29,283.82	61.72	19,728.41	47.63
2. รายได้จากการค้าส่งน้ำมันเชื้อเพลิงให้กับตัวแทนจำหน่ายน้ำมันของบริษัท (สถานีบริการน้ำมันประเภท DODO)	7,513.06	13.73	7,463.17	15.73	8,064.67	19.47
3. รายได้จากการค้าส่งน้ำมันเชื้อเพลิงให้กับผู้ค้าน้ำมันรายอื่นและผู้ประกอบการอุตสาหกรรม	8,694.91	15.89	10,697.48	22.55	13,629.46	32.90
รวมรายได้จากการขายน้ำมันเชื้อเพลิง	54,714.63	100.00	47,444.48	100.0	41,422.53	100.0

ในปี 2557 บริษัทมีรายได้จากการขายน้ำมันเชื้อเพลิงส่วนใหญ่มาจากการค้าปลีกน้ำมันเชื้อเพลิง ผ่านสถานีบริการน้ำมันของบริษัท (“สถานีบริการน้ำมันประเภท COCO”) เท่ากับ 38,506.66 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 70.38 ของรายได้จากการขายน้ำมันเชื้อเพลิงในปี 2557 ทั้งนี้รายได้จากการค้าปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงผ่านสถานีบริการน้ำมันประเภท COCO มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากบริษัทได้เน้นการลงทุนเพิ่มจำนวนสถานีบริการน้ำมันประเภท COCO อย่างต่อเนื่องในช่วงที่ผ่านมา ณ สิ้นปี 2557 บริษัทมีจำนวนสถานีบริการน้ำมันประเภท COCO ทั้งหมด 743 สถานี เพิ่มขึ้น 192 สถานี จากปี 2556 และเพิ่มขึ้น 346 สถานี จากปี 2555

นอกจากนี้ บริษัทมีรายได้จากการค้าส่งน้ำมันเชื้อเพลิง ผ่านสถานีบริการน้ำมันของตัวแทนจำหน่ายน้ำมัน (“สถานีบริการน้ำมันประเภท DODO”) เท่ากับ 7,513.06 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.73 ของรายได้จากการขายน้ำมันเชื้อเพลิงในปี 2557 ทั้งนี้สัดส่วนรายได้จากการค้าส่งน้ำมันเชื้อเพลิงผ่านสถานีบริการน้ำมันประเภท DODO มีแนวโน้มลดลง เนื่องจากอัตราค่าโรชันต้นจากการค้าส่งน้ำมันเชื้อเพลิง ผ่านสถานีบริการน้ำมันประเภท DODO ต่ำกว่าอัตราค่าโรชันต้นจากการค้าปลีกน้ำมันผ่านสถานีบริการประเภท COCO รวมถึงบริษัทให้ความสำคัญอย่างมากกับการคัดเลือกตัวแทนจำหน่ายน้ำมัน เพื่อให้มั่นใจได้ว่าสถานีบริการน้ำมัน PT จะสามารถมอบผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ และการบริการที่ได้มาตรฐานเหมือนกันทุกแห่งทั่วประเทศ

บริษัทยังมีรายได้จากการค้าส่งน้ำมันเชื้อเพลิงให้กับผู้ค้าน้ำมันรายอื่น และผู้ประกอบการอุตสาหกรรม เท่ากับ 8,694.91 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.89 ของรายได้จากการขายน้ำมันเชื้อเพลิงในปี 2557 โดยสัดส่วนรายได้จากช่องทางนี้มีแนวโน้มลดลง เนื่องจากปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่ค้าส่งให้กับผู้ค้าน้ำมันรายอื่นลดลง สาเหตุหลักมาจากการแข่งขันทางด้านราคาระหว่างผู้ค้าน้ำมันเชื้อเพลิง ทำให้อัตราค่าโรชันต้นอยู่ในระดับที่ต่ำ อย่างไรก็ตาม บริษัทยังคงดำเนินการค้าส่งน้ำมันเชื้อเพลิงให้กับผู้ค้าน้ำมันรายอื่น ในกรณีที่ราคาอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมทั้งต่อผู้ซื้อและผู้ขาย

- **รายได้จากการขายสินค้าอื่น** เท่ากับ 350.26 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนเป็นจำนวน 89.72 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 34.44 ทั้งนี้รายได้เกิดจากการจำหน่ายสินค้าอื่นที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจค้าปลีก และค้าส่งน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งได้แก่ การจำหน่ายสินค้าอุปโภค และบริโภคผ่านร้านสะดวกซื้อภายในสถานีบริการน้ำมัน PT และผ่านร้านค้าแฟรนไชส์ไทย รวมถึงการจำหน่ายผลิตภัณฑ์หล่อลื่นเครื่องยนต์ชนิดต่างๆ และการจำหน่ายสินค้าอื่นภายในสถานีบริการน้ำมัน PT อย่างไรก็ตามรายได้จากการขายสินค้าอื่น คิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ 0.64 ของรายได้จากการขายในปี 2557 บริษัทเล็งเห็นศักยภาพของรายได้ในส่วนนี้ และมีแนวทางในการเพิ่มรายได้ในอนาคต

รายได้จากการให้บริการ เท่ากับ 35.87 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนเป็นจำนวน 24.62 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 218.87 โดยรายได้จากการให้บริการคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.07 ของรายได้จากการขายและการให้บริการ ทั้งนี้บริษัทมีรายได้จากการให้บริการผ่านการแข่งขันส่งน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตามการเติบโตของธุรกิจค้าปลีก และค้าส่งน้ำมันเชื้อเพลิง รายได้จากการให้บริการแข่งขันส่งน้ำมันเชื้อเพลิงในงบการเงินรวม จะเป็นรายได้ที่เกิดจากบุคคลภายนอกเท่านั้น ซึ่งได้แก่ การให้บริการขนส่ง และขนถ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงกับลูกค้าในธุรกิจค้าส่งน้ำมันเชื้อเพลิงเฉพาะรายที่ไม่มีรถบรรทุกน้ำมัน และต้องการให้บริษัทขนส่งน้ำมันให้ อย่างไรก็ตามในปี 2557 บริษัทมีรายได้จากการให้บริการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงตามงบการเงินเฉพาะกิจการ เท่ากับ 812.66 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนเป็นจำนวน 147.61 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.20 โดยรายได้จากการให้บริการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงตามงบการเงินเฉพาะกิจการมากกว่าตามงบการเงินรวมค่อนข้างมาก เนื่องจากเน้นการให้บริการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงกับบริษัท PTC และบริษัทย่อยที่เป็นผู้ค้าน้ำมันเชื้อเพลิงตามมาตรา 10

รายได้อื่น

บริษัทมีรายได้อื่นเท่ากับ 150.27 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนเป็นจำนวน 13.02 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.49 ทั้งนี้รายได้ที่สำคัญ ได้แก่ รายได้จากการให้เช่าทรัพย์สินและบริการอื่น ประกอบด้วยรายได้จากการให้บริการรับฝากน้ำมันเชื้อเพลิง ที่เกิดจากการที่บริษัทให้บริการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิงของผู้ค้าน้ำมันรายอื่นไว้ภายในคลังน้ำมันของบริษัท และรายได้จากการให้เช่าพื้นที่ภายในสถานีบริการน้ำมัน PT โดยเกิดจากการที่บริษัท PTC ตกลงให้ผู้ประกอบการรายย่อย เช่น ร้านกาแฟ ร้านอาหาร และร้านซ่อมรถ เป็นต้น เช่าพื้นที่ภายในสถานีบริการน้ำมันประเภท COCO เพื่อดำเนินธุรกิจ นอกจากนี้ บริษัทยังมีรายได้อื่นจากดอกเบี้ยรับจากเงินฝากสถาบันการเงิน เป็นต้น

ต้นทุนขายและการให้บริการ

บริษัทมีต้นทุนขายและการให้บริการเท่ากับ 52,036.65 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนเป็นจำนวน 6,602.31 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.53 โดยปัจจัยหลักมาจากต้นทุนขายน้ำมันเชื้อเพลิง เนื่องจากการขายน้ำมันที่เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ต้นทุนขายและการให้บริการ สามารถแบ่งได้ดังต่อไปนี้

ต้นทุนขาย เท่ากับ 52,016.77 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนเป็นจำนวน 6,588.68 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.50 โดยต้นทุนขาย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 99.96 ของต้นทุนขายและการให้บริการ ซึ่งถือเป็นต้นทุนหลักของธุรกิจ ทั้งนี้ต้นทุนขายสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ต้นทุนขายน้ำมันเชื้อเพลิง และต้นทุนขายสินค้าอื่น

- ต้นทุนขายน้ำมันเชื้อเพลิง เท่ากับ 51,707.30 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 6,518.20 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.42 ต้นทุนขายน้ำมันเชื้อเพลิงถือเป็นต้นทุนหลัก คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 99.41 ของต้นทุนขายทั้งหมด โดยน้ำมันเชื้อเพลิงส่วนใหญ่ บริษัทซื้อ มาจากบริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) และมีน้ำมันเชื้อเพลิงบางส่วนที่บริษัทซื้อมาจากผู้ค้าน้ำมันรายอื่น เพื่อจำหน่ายในธุรกิจค้าปลีก และค่าส่งน้ำมันเชื้อเพลิง ทั้งนี้ต้นทุนที่เพิ่มขึ้น มาจากปริมาณการขายน้ำมันเชื้อเพลิงที่มากขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 17.33 และมีแนวโน้มที่ต้นทุนส่วนนี้จะเพิ่มขึ้น ตามปริมาณน้ำมันที่จำหน่ายมากขึ้นในอนาคต
- ต้นทุนขายสินค้าอื่น เท่ากับ 309.47 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 70.48 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 29.49 ทั้งนี้ ต้นทุนขายสินค้าอื่นที่สำคัญ ได้แก่ ต้นทุนขายสินค้าอุปโภค และบริโภคผ่านร้านสะดวกซื้อภายในสถานีบริการน้ำมัน PT ต้นทุนจากการจำหน่ายสินค้าอื่นจึงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ตามปริมาณการจำหน่ายสินค้าอุปโภค และบริโภคภายในร้านสะดวกซื้อที่มากขึ้น

ต้นทุนการให้บริการ เท่ากับ 19.88 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 13.63 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 218.10 ต้นทุนการให้บริการเป็นต้นทุนจากธุรกิจขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงซึ่งประกอบด้วย ต้นทุนค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับรถบรรทุกน้ำมัน ค่าเสื่อมราคาบรรทุกน้ำมันและส่วนควบ และค่าเบี้ยประกันภัยรถบรรทุกน้ำมัน ทั้งนี้ต้นทุนจากการให้บริการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงตามงบการเงินรวมเพิ่มขึ้น ตามการให้บริการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงให้กับบุคคลภายนอกที่มากขึ้น อย่างไรก็ตามในปี 2557 บริษัทมีต้นทุนการให้บริการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงตามงบการเงินเฉพาะกิจการ เท่ากับ 450.45 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนเป็นจำนวน 80.93 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.90 ต้นทุนส่วนนี้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามการเติบโตของธุรกิจค้าปลีก และค่าส่งน้ำมันเชื้อเพลิง เนื่องจากการให้บริการขนส่ง และขนถ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงให้กับบริษัท PTC และบริษัทย่อยซึ่งเป็นผู้ค้าน้ำมันเชื้อเพลิงตามมาตรา 10

กำไรขั้นต้น

ในปี 2557 บริษัทมีกำไรขั้นต้นเท่ากับ 3,086.94 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 805.02 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 35.28 ปัจจัยหลักยังคงมาจากการเติบโตของธุรกิจขายน้ำมันเชื้อเพลิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขายน้ำมันเชื้อเพลิงผ่านสถานีบริการน้ำมันประเภท COCO ส่งผลให้บริษัทมีอัตรากำไรขั้นต้นเท่ากับร้อยละ 5.60 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่เท่ากับร้อยละ 4.78

ค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหาร

บริษัทมีค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหารเท่ากับ 2,564.14 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 591.83 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 30.01 คิดเป็นค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหารต่อลิตรเท่ากับ 1.39 บาทต่อลิตร เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วที่ 1.25 บาทต่อลิตร ทั้งนี้ค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหารของบริษัทมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามการเติบโตของธุรกิจในช่วงที่ผ่านมา โดยค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหารที่สำคัญ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน ค่าเช่าและสิทธิการเช่าตัดจ่าย ค่าเสื่อมราคา และค่าโฆษณาประชาสัมพันธ์และค่าส่งเสริมการขาย

- ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน เท่ากับ 1,167.13 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 222.75 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.59 โดยค่าใช้จ่ายส่วนนี้ประกอบด้วย เงินเดือน โบนัส สวัสดิการพนักงาน เงินสมทบประกันสังคม และกองทุนทดแทน เป็นต้น ทั้งนี้การเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน มีปัจจัยหลักมาจากการขยายธุรกิจค้าปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงผ่านสถานีบริการน้ำมันของบริษัทอย่างรวดเร็ว ทำให้บริษัทจำเป็นต้องเพิ่มพนักงานประจำสถานีบริการน้ำมันเพื่อรองรับการเพิ่มจำนวนของสถานีบริการน้ำมันประเภท COCO ที่บริษัทเป็นผู้บริหารงานเอง รวมถึงพนักงานปฏิบัติการสำหรับคลังน้ำมันที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ บริษัทยังเพิ่มจำนวนพนักงานที่อยู่ในส่วนสนับสนุนการปฏิบัติการภายในองค์กรอีกบางส่วน เพื่อรองรับการเติบโตของธุรกิจในอนาคต ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานจึงเป็นค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหารที่สำคัญของบริษัท โดยค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 45.52 ของค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหาร ลดลงจากปีก่อนที่ร้อยละ 47.88 ทั้งนี้ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานต่อรายได้รวมอยู่ที่ร้อยละ 2.11 เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 1.97

- ค่าเช่าและสิทธิการเช่าตัดจ่าย เท่ากับ 321.05 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 106.74 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 49.80 เนื่องจากการเพิ่มจำนวนสถานีบริการประเภท COCO อย่างต่อเนื่อง โดยบริษัทยังคงเน้นกลยุทธ์ในการเข้าสถานีบริการน้ำมันที่มีคุณภาพ ตรงตามมาตรฐานที่ทางบริษัทกำหนด และเจ้าของสถานีบริการน้ำมันไม่ประสงค์ที่จะดำเนินกิจการ พร้อมทั้งทำสัญญาในระยะยาวมากขึ้น โดยค่าเช่าและสิทธิการเช่าตัดจ่ายคิดเป็นร้อยละ 12.52 ของค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่ร้อยละ 10.87 ทั้งนี้อัตราค่าเช่าและสิทธิการเช่าต่อรายได้รวมอยู่ที่ร้อยละ 0.58 เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 0.45 อันเป็นผลมาจากการปรับกลยุทธ์เป็นการเช่าระยะเวลายาวนานขึ้น
- ค่าเสื่อมราคา เท่ากับ 264.10 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 97.76 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 58.77 เป็นผลมาจากการลงทุนเพิ่มสถานีบริการน้ำมัน การปรับปรุงสถานีบริการเดิม และการเพิ่มคลังน้ำมัน ทั้งนี้บริษัทมีนโยบายที่จะลงทุนเป็นเจ้าของสถานีบริการน้ำมัน รถบรรทุกน้ำมัน และคลังน้ำมัน เพื่อให้บริษัทสามารถบริหารจัดการต้นทุนการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง การบริหารจัดการน้ำมันให้เพียงพอสำหรับการจำหน่ายไปยังลูกค้ากลุ่มต่างๆ และการบริหารเงินทุนหมุนเวียนที่ต้องใช้สำหรับสำรองน้ำมัน บริษัทจึงมีที่ดินอาคาร และอุปกรณ์เป็นหนึ่งในสินทรัพย์หลัก โดยค่าเสื่อมราคามีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 10.30 ของค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่ร้อยละ 8.43 ทั้งนี้อัตราค่าเสื่อมราคาต่อรายได้รวมอยู่ที่ร้อยละ 0.48 เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 0.35
- ค่าโฆษณาประชาสัมพันธ์และค่าส่งเสริมการขาย เท่ากับ 259.02 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 30.52 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.36 เนื่องจากมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ส่งเสริมภาพลักษณ์ของสถานีบริการน้ำมัน PT และค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายในธุรกิจค้าปลีกน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อเข้าถึงผู้ใช้บริการกลุ่มใหม่ และจำนวนสมาชิกที่เพิ่มมากขึ้น โดยค่าโฆษณาประชาสัมพันธ์และค่าส่งเสริมการขายมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 10.10 ของค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร ลดลงจากปีก่อนที่ร้อยละ 11.59 ทั้งนี้อัตราค่าโฆษณาและค่าส่งเสริมการขายต่อรายได้รวมอยู่ที่ร้อยละ 0.47 ซึ่งเท่ากับปีก่อน บริษัทคาดว่าค่าใช้จ่ายส่วนนี้จะใกล้เคียงอยู่ที่ร้อยละ 0.50 ของรายได้รวมในอนาคต

ต้นทุนทางการเงิน

บริษัทมีต้นทุนทางการเงิน เท่ากับ 46.12 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนจำนวน 7.92 ล้านบาท คิดเป็นอัตราลดลงร้อยละ 14.65 โดยบริษัทมีต้นทุนทางการเงินลดลง เนื่องจากบริษัทมีหนี้สินตามสัญญาทางการเงินลดลง จากการหมดสัญญาการเช่าระยะยาวของรถบรรทุกน้ำมัน และการชะลอการลงทุนในการเพิ่มจำนวนรถบรรทุกน้ำมัน ด้วยการปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานภายใน อีกทั้งบริษัทยังไม่มีภาระหนี้ระยะยาวเพิ่มเติม

ภาษีเงินได้

บริษัทมีภาษีเงินได้ เท่ากับ 132.90 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 52.41 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 65.11 โดยภาษีเงินได้ที่บริษัทต้องชำระในแต่ละปีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามการเติบโตของกำไรสุทธิ

กำไรสุทธิ

บริษัทมีกำไรสุทธิ เท่ากับ 494.05 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 181.72 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 58.18 โดยอัตรากำไรสุทธิต่อหุ้น เท่ากับ 0.30 บาทต่อหุ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่ 0.21 บาทต่อหุ้น เนื่องจากปริมาณการจำหน่ายน้ำมันมีเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในธุรกิจค้าปลีกช่องทางสถานีบริการน้ำมันของบริษัท ซึ่งอัตรากำไรขั้นต้นสูงกว่าช่องทางจำหน่ายอื่นๆ ทำให้บริษัทมีอัตรากำไรขั้นต้นเพิ่มขึ้น อีกทั้งการบริหารต้นทุนการขาย และค่าขนส่งที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยอัตรากำไรสุทธิ อยู่ที่ร้อยละ 0.89 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่ร้อยละ 0.65

ฐานะทางการเงิน และอัตราส่วนที่สำคัญ

บริษัทมีฐานะการเงินที่แข็งแกร่งเพิ่มขึ้น โดยมีสินทรัพย์รวมเท่ากับ 6,596.30 ล้านบาท หนี้สินรวมเท่ากับ 2,997.40 ล้านบาท และส่วนของผู้ถือหุ้น 3,598.90 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเนื่องจากการกำไรสุทธิที่เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว โดยมีรายละเอียดของฐานะทางการเงิน ดังต่อไปนี้

สินทรัพย์

ณ สิ้นปี 2557 บริษัทมีสินทรัพย์รวม เท่ากับ 6,596.30 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว 661.30 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.14 ปัจจัยหลักที่ทำให้สินทรัพย์เพิ่มขึ้น มาจากที่ดินอาคารและอุปกรณ์ สิทธิการเช่าและค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า และลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ทั้งนี้เนื่องจากบริษัทเน้นการเป็นเจ้าของสถานีบริการน้ำมัน คลังน้ำมัน และรถบรรทุกน้ำมัน เพื่อให้บริษัทสามารถควบคุม และบริหารจัดการธุรกิจได้อย่างครบวงจร ตั้งแต่การขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง การเก็บรักษาและสำรองน้ำมัน และการจำหน่ายน้ำมันแก่ลูกค้าแต่ละกลุ่ม ส่งผลให้บริษัทมีสินทรัพย์ถาวรค่อนข้างมาก โดยสินทรัพย์ถาวรคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 66.17 เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วที่ร้อยละ 61.48

- **ที่ดินอาคารและอุปกรณ์** บริษัทมีที่ดินอาคารและอุปกรณ์ ณ สิ้นปี 2557 เท่ากับ 3,809.30 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนเป็นจำนวน 537.82 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.44 โดยที่ดินอาคารและอุปกรณ์ที่สำคัญของบริษัท และบริษัทย่อย ได้แก่ สถานีบริการน้ำมันประเภท COCO คลังน้ำมัน และรถบรรทุกน้ำมัน ปัจจุบันบริษัทมีจำนวนสถานีบริการน้ำมันประเภท COCO ทั้งหมด 743 สถานีทั่วประเทศ มีเครือข่ายคลังน้ำมันทั้งหมด 9 แห่งเพื่อรองรับการเติบโตของสถานีบริการน้ำมัน และมีจำนวนรถบรรทุกน้ำมันทั้งหมด 335 คันสำหรับการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง
- **สิทธิการเช่าและค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า** เท่ากับ 390.52 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 187.89 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 92.73 เนื่องจากบริษัทเน้นการเช่าสถานีบริการน้ำมันที่มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานที่ทางบริษัทกำหนด จากเจ้าของที่ดินที่ไม่ประสงค์จะดำเนินธุรกิจต่อ พร้อมทั้งปรับปรุงแบบเป็นสัญญาในระยะยาวมากขึ้น ในกรณีที่บริษัทมั่นใจในผลประโยชน์ของการเช่าสถานีบริการประเภท COCO ในพื้นที่นั้นๆ
- **ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น** เท่ากับ 506.29 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 118.08 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 30.42 ลูกหนี้การค้าของบริษัท และบริษัทย่อยเกิดจากการขายเชื่อสินค้า และบริการให้กับลูกค้าบางรายที่ได้รับวงเงินขายเชื่อจากบริษัท ทำให้ ณ สิ้นงวดบัญชี บริษัทมียอดหนี้จากการขายเชื่อที่รอเรียกเก็บจากลูกค้าดังกล่าว ทั้งนี้ สำหรับธุรกิจค้าปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงภายในสถานีบริการน้ำมันของบริษัท การขายส่วนใหญ่เป็นการขายเงินสด โดยลูกค้าต้องชำระเงินทันทีที่เติมน้ำมัน ในขณะที่ธุรกิจค้าส่งน้ำมันเชื้อเพลิงให้กับตัวแทนจำหน่ายน้ำมันของบริษัท ธุรกิจค้าส่งน้ำมันเชื้อเพลิงให้กับผู้ค้าน้ำมันรายอื่น และผู้ประกอบการอุตสาหกรรม การขายส่วนใหญ่เป็นการขายเชื่อ อย่างไรก็ตามสัดส่วนลูกหนี้การค้าที่ค้างชำระของบริษัทลดลงอย่างต่อเนื่อง และถือเป็นสัดส่วนที่น้อยเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้จากการค้าปลีก และค้าส่งน้ำมันเชื้อเพลิงของบริษัท และบริษัทย่อย ทั้งนี้ รายละเอียดของลูกหนี้การค้าแบ่งตามอายุหนี้ที่ค้างชำระสามารถได้ดังนี้

ลูกหนี้การค้า แบ่งตามอายุหนี้ที่ค้างชำระ	31 ธันวาคม 2557 (ตรวจสอบ)		31 ธันวาคม 2556 (ตรวจสอบ)		31 ธันวาคม 2555 (ตรวจสอบ)	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ไม่เกินกำหนดระยะเวลาชำระหนี้	77.12	72.32	87.18	71.26	69.11	49.62
เกินกำหนดต่ำกว่า 3 เดือน	22.78	21.36	22.66	18.52	55.79	40.06
เกินกำหนด 3 - 6 เดือน	0.00	0.00	0.01	0.01	0.30	0.22
เกินกำหนด 6 - 12 เดือน	0.00	0.00	0.20	0.16	0.96	0.69
เกินกว่า 12 เดือน	6.74	6.32	12.28	10.04	13.11	9.41
รวม	106.63	100.00	122.33	100.00	139.27	100.00
หัก : ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(9.52)	(8.92)	(10.82)	(8.85)	(12.16)	(8.73)
ลูกหนี้การค้าสุทธิ	97.12	91.08	111.51	91.15	127.11	91.27

นอกเหนือจากนี้ บริษัทมีลูกหนี้อื่น เท่ากับ 426.97 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 137.05 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 47.27 ทั้งนี้ลูกหนี้อื่นของบริษัท และบริษัทย่อยเกิดจากการดำเนินธุรกิจ เช่น สิทธิการเช่าและค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าที่ครบ 1 ปี เงินมัดจำค่าสินค้า ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า ลูกหนี้กรมสรรพากร และเงินชดเชยกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงค้างรับ โดยการเพิ่มขึ้นของลูกหนี้อื่นมีปัจจัยหลักจากสิทธิการเช่า และค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าที่ครบกำหนดภายในปี และค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าอื่น เนื่องจากบริษัทมีค่าเช่าสถานีบริการน้ำมันจ่ายล่วงหน้าเพิ่มขึ้นตามการเพิ่มจำนวนสถานีบริการน้ำมัน

หนี้สิน

บริษัทมีหนี้สินรวม ณ สิ้นปี 2557 เท่ากับ 2,997.40 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 250.85 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.13 มีสาเหตุหลักมาจากการหนี้สินไม่ถาวรที่เพิ่มมากขึ้นจากเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น และเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากการเติบโตของธุรกิจค้าปลีก และค้าส่งน้ำมันเชื้อเพลิง โดยหนี้สินไม่ถาวรคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 80.15 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่อยู่ 69.49

- **เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น** เท่ากับ 1,786.55 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 262.61 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.23 ทั้งนี้เจ้าหนี้การค้าของบริษัทและบริษัทย่อย เท่ากับ 1,570.60 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 226.63 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.86 ทั้งนี้เจ้าหนี้การค้าส่วนใหญ่เกิดจากการซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงจากบริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) (“ไทยออยล์”) ที่มีการสั่งซื้อน้ำมันเพิ่มขึ้นตามปริมาณการจำหน่ายที่เติบโตขึ้นทุกปี โดยไทยออยล์มีการเพิ่มวงเงินขายเชื่อน้ำมันให้กับบริษัทอย่าง

ต่อเนื่อง เพื่อให้เพียงพอกับปริมาณการส่งซื้อน้ำมันของบริษัท และบริษัทย่อย บริษัทคาดว่าเจ้าหนี้การค้าของบริษัทจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของธุรกิจค้าปลีก และค่าส่งน้ำมันเชื้อเพลิง ปัจจุบันบริษัทมีการใช้เงินขายเชื่อน้ำมันเต็มจำนวน ทำให้บริษัทมีเจ้าหนี้การค้าจากการซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงมากขึ้น นอกเหนือจากเจ้าหนี้การค้าแล้ว บริษัทมีเจ้าหนี้อื่น เท่ากับ 216.36 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 36.39 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.22 ทั้งนี้เจ้าหนี้อื่นที่สำคัญคือเงินรับล่วงหน้า และค่าใช้จ่ายค้างจ่าย จากการดำเนินธุรกิจ

- **เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน** ประกอบไปด้วย เงินเบิกเกินบัญชี (O/D) เงินกู้ยืมระยะสั้น และหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน โดยบริษัทมีเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินทั้งหมดเท่ากับ 1,040.08 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนจำนวน 81.10 ล้านบาท คิดเป็นอัตราลดลงร้อยละ 7.23 ทั้งนี้ปัจจัยหลักที่ทำให้เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินลดลง เนื่องจากการลดลงของหนี้สินตามสัญญาทางการเงินจากการหมดสัญญาการเช่าระยะยาวของรถบรรทุกน้ำมัน และบริษัทมีการปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อชะลอการเพิ่มจำนวนรถบรรทุกน้ำมัน อย่างไรก็ตาม บริษัทมีเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น เนื่องจากการซื้อน้ำมันสำรองสำหรับผู้ให้บริการในระหว่างวันหยุดยาวปลายปี

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ณ สิ้นปี 2557 บริษัทมีส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท (ไม่รวมส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม) เท่ากับ 3,598.81 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน เนื่องจากกำไรสุทธิที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้บริษัทมีทุนที่ออก และเรียกชำระแล้วทั้งหมด 1,670.00 ล้านบาท และมีส่วนเกินมูลค่าหุ้นจำนวน 1,185.43 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัทมีกำไรสะสมทั้งหมด 743.38 ล้านบาท

ความเหมาะสมของโครงสร้างเงินทุน

ณ สิ้นปี 2557 บริษัทมีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับ 0.83 เท่า ลดลงจากปีก่อนที่ 0.86 เท่า แม้ว่าบริษัทยังคงลงทุนเพิ่มจำนวนสถานีบริการน้ำมัน PT ประเภท COCO อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อัตราส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้นก็ยังอยู่ในระดับต่ำที่ 0.29 เท่า และสามารถกู้ยืมเพิ่มเติมเพื่อขยายธุรกิจในอนาคตได้ โดยบริษัทคาดว่าอัตราหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นที่บริษัทรับได้ อยู่ระหว่าง 1.0 – 2.0 เท่า

กระแสเงินสด

บริษัทมีกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน กระแสเงินสดจากการลงทุน และกระแสเงินสดจากการจัดหาเงินดังต่อไปนี้

- **กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน** ในปี 2557 บริษัทมีกระแสเงินสดที่ได้มาจากการดำเนินงานสุทธิ เท่ากับ 1,438.26 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 833.05 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 137.65 ทั้งนี้ปัจจัยสำคัญที่ทำให้บริษัทมีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานเพิ่มขึ้น มาจากการเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิ โดยบริษัทมีกำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ เท่ากับ 626.95 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 234.13 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 59.60 มาจากผลของการการลงทุนในการเพิ่มจำนวนสถานีบริการน้ำมัน PT ประเภท COCO และการปรับปรุงภาพลักษณ์ของสถานีบริการน้ำมัน ที่ทำให้บริษัทสามารถจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงที่เพิ่มมากขึ้น

อีกทั้งการบริหารจัดการภายใน รวมถึงการลงทุนเป็นเจ้าของคลังน้ำมันทั่วประเทศ และกองรถบรรทุกน้ำมัน ทำให้บริษัทสามารถบริหารจัดการปริมาณการสำรองน้ำมันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจุบันบริษัทมีระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ยอยู่ที่ 8.73 วัน ไกล่เคียงกับปีก่อน โดยบริษัทมีการสำรองน้ำมันที่ค่อนข้างต่ำ เพื่อลดความเสี่ยงในความผันผวนของราคาน้ำมันเชื้อเพลิง บริษัทมีระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย อยู่ที่ 0.75 วัน ลดลงจากปีที่แล้วซึ่งอยู่ที่ 0.99 วัน และ บริษัทมีระยะเวลาชำระหนี้เฉลี่ย อยู่ที่ 10.29 วัน เพิ่มจากปีที่แล้วซึ่งอยู่ที่ 9.42 วัน ทั้งนี้ส่งผลให้บริษัทมีอัตราส่วน Cash Cycle เท่ากับ -0.81 วัน ลดลงจากปีก่อนซึ่งอยู่ที่ 0.08 วัน ซึ่งถือว่าเป็นอัตราส่วนที่ค่อนข้างดี เนื่องจากบริษัทสามารถขายสินค้า และเรียกเก็บเงินจากลูกค้า ได้เร็วกว่าระยะเวลาที่บริษัทต้องชำระเงินค่าน้ำมันเชื้อเพลิงให้กับผู้ค้าน้ำมัน ส่งผลให้บริษัทใช้เงินทุนหมุนเวียนลดลง

- **กระแสเงินสดจากการลงทุน** ในปี 2557 บริษัทมีกระแสเงินสดที่ใช้ไปในกิจกรรมการลงทุนสุทธิ เท่ากับ 1,472.63 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 285.25 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 24.02 ทั้งนี้ บริษัทมีกระแสเงินสดที่ใช้ไปในกิจกรรมการลงทุนอย่างต่อเนื่อง โดยกระแสเงินสดในการลงทุนส่วนใหญ่ที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากการลงทุนในสิทธิการเช่าและค่าเช่าที่ดิน รวมทั้งการซื้อสินทรัพย์ถาวร เพื่อใช้ในการขยายสถานีบริการน้ำมันประเภท COCO ซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่บริษัทให้ความสำคัญ

- กระแสเงินสดจากการจัดหาเงิน ในปี 2557 บริษัทมีกระแสเงินสดที่ใช้ไปในกิจกรรมการจัดหาเงินสุทธิ เท่ากับ 167.87 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัทมีการกู้เงินระยะสั้น และชำระคืนเงินกู้ เท่ากับ 1,595.00 ล้านบาท และ 1,295.00 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งมาจากการซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง รวมทั้งการจ่ายหนี้สัญญาเช่าการเงินจากสัญญาการเช่าระยะยาวของรถบรรทุกน้ำมัน เท่ากับ 264.40 ล้านบาท และการจ่ายเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้นของบริษัท เท่ากับ 83.50 ล้านบาท

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

บริษัทมีอัตราส่วนทางการเงินที่อยู่ในเกณฑ์ที่ดี โดยบริษัทมีอัตราส่วนสภาพคล่อง เท่ากับ 0.93 เท่า ลดลงเล็กน้อยจากปีก่อนที่ 1.20 เท่า เนื่องจากที่ผ่านมามีบริษัทใช้กระแสเงินสดจากการดำเนินงานภายใน เพื่อการลงทุนขยายสถานีบริการที่เติบโตอย่างรวดเร็ว อีกทั้งบริษัทมีหนี้สินหมุนเวียนที่เพิ่มมากขึ้นจากเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นจากปริมาณการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้บริษัทมีอัตราหนี้สินต่อทุน และอัตราหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ ซึ่งบริษัทสามารถกู้ยืมเพิ่มเติมเพื่อใช้ในการขยายธุรกิจได้

นอกจากนี้ อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย เท่ากับ 33.64 เท่า เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่ 14.12 เท่า ซึ่งหมายถึงบริษัทมีความสามารถในการจ่ายหนี้สินในส่วนดอกเบี้ยได้ทั้งหมด โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องทางการเงิน บริษัทมีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เท่ากับ 0.83 เท่า ลดลงเล็กน้อยจากปีที่แล้ว ซึ่งอยู่ที่ 0.86 เท่า และบริษัทมีอัตราหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อทุนอยู่ที่ 0.29 เท่า บริษัทมีหนี้สินอยู่ในระดับต่ำและยังสามารถกู้ยืมเพิ่มเติมเพื่อขยายธุรกิจในอนาคตได้ โดยบริษัทคาดว่าอัตราหนี้สินต่อทุนที่บริษัทรับได้จะอยู่ระหว่าง 1.0 – 2.0 เท่า

อีกทั้ง อัตราส่วนผลตอบแทนผู้ถือหุ้น เท่ากับ ร้อยละ 14.56 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่ร้อยละ 13.70 รวมถึงอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม เท่ากับ ร้อยละ 7.88 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่ ร้อยละ 6.36 แสดงให้เห็นว่าบริษัทมีการดำเนินงานที่เติบโต และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

14.2 ปัจจัยและอิทธิพลที่อาจมีผลต่อการดำเนินงาน หรือฐานะการเงินในอนาคต

ความผันผวนของค่าการตลาด

บริษัทเน้นการลงทุนเป็นเจ้าของคลังน้ำมันหลายแห่งที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ เพื่อให้สามารถกระจายน้ำมันไปสู่ลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว และกองรถบรรทุกน้ำมันขนาดใหญ่ เพื่อให้สามารถขนส่ง และขนถ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงไปยังคลังน้ำมันต่างๆ สถานีบริการน้ำมัน และจุดส่งมอบน้ำมันให้กับลูกค้าในธุรกิจค้าส่งน้ำมันได้อย่างรวดเร็ว และตรงต่อเวลา รวมถึงสถานีบริการน้ำมัน PT ประเภท COCO เพื่อให้บริษัทสามารถเข้าถึง และจำหน่ายปลีกน้ำมันไปยังกลุ่มผู้ใช้ น้ำมันในแต่ละพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตาม การลงทุนเป็นเจ้าของสินทรัพย์ถาวรดังกล่าวได้ส่งผลให้บริษัทมีค่าเช่า และสิทธิการเช่าตัดจ่าย ค่าสาธารณูปโภค ค่าเสื่อมราคา และค่าซ่อมแซม เป็นค่าใช้จ่ายในการขาย และบริหารที่สำคัญ รวมถึงบริษัทยังต้องมีจำนวนพนักงานเพิ่มขึ้นตามการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรดังกล่าว ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานจึงเป็นค่าใช้จ่ายในการขาย และบริหารอีกประเภทที่มีความสำคัญ ซึ่งไม่เปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณการจำหน่ายน้ำมัน และรายได้จากการจำหน่ายน้ำมัน ดังนั้น หากในอนาคตปริมาณการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงของบริษัท และบริษัททยอยลดลงอย่างมีนัยสำคัญ หรือค่าการตลาดสำหรับการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงลดลงอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากภาครัฐกำหนดมาตรการควบคุมราคาน้ำมัน ก็จะส่งผลกระทบต่อการทำงานของ บริษัทและบริษัทย่อยได้

อย่างไรก็ตาม บริษัทมีความเห็นว่าปริมาณการจำหน่ายน้ำมันเฉลี่ยต่อสถานีบริการของบริษัทยังมีโอกาสเติบโตขึ้นได้อีก เนื่องจากที่ผ่านมามีสถานีบริการน้ำมันของบริษัทเป็นที่รู้จักในกลุ่มลูกค้าเฉพาะกลุ่ม การปรับปรุงภาพลักษณ์ของสถานีบริการน้ำมันอย่างต่อเนื่อง และการโฆษณาประชาสัมพันธ์ในช่วงที่ผ่านมา การส่งเสริมการขายผ่านบัตรสมาชิก PT Max Card ของบริษัท และการนำบริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ น่าจะช่วยให้สถานีบริการน้ำมันของบริษัทเป็นที่รู้จักในวงกว้างมากขึ้น และทำให้ปริมาณการจำหน่ายน้ำมันเฉลี่ยต่อสถานีบริการเพิ่มสูงขึ้น สำหรับความเสี่ยงในเรื่องค่าการตลาด บริษัทมีความเห็นว่าหากมีผลกระทบก็จะเป็นเพียงผลกระทบในระยะสั้น เนื่องจากที่ผ่านมามีภาครัฐมีการกำหนดมาตรการควบคุมราคาขายปลีกน้ำมันก็จะดำเนินการในระยะเวลานาน และหากมีความจำเป็นต้องควบคุมราคาในระยะยาว ภาครัฐก็จำเป็นต้องมีมาตรการอื่นเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการค้าปลีก และค่าน้ำมันเชื้อเพลิงไม่ได้รับผลกระทบจนอาจส่งผลการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงให้กับประชาชนทั่วไปได้ เช่น การลดอัตราการจัดเก็บเงินสมทบเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง และการนำเงินสมทบกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงมาจ่ายชดเชยให้กับผู้ประกอบการ เป็นต้น ภายหลังจากการกำหนดมาตรการช่วยเหลือจากภาครัฐ ค่าการตลาดก็จะปรับเพิ่มขึ้นไปยังระดับที่เหมาะสมอีกครั้ง